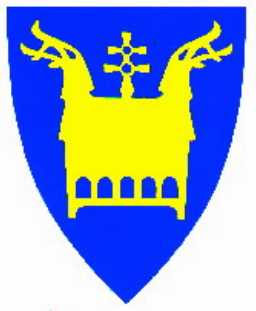

Planprogram

for

Sør-Aurdal kommune 2007 – 2018

Godkjent av kommunestyret den 19.10.2006

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	<u>3</u>
2. Om kommuneplan og planprogram	<u>3</u>
2.1 Kommuneplanen	<u>3</u>
2.2 Planprogrammet	<u>4</u>
3 Kommuneplanen – visjoner og målsettinger	<u>4</u>
3.1 Visjon	<u>5</u>
3.2 Hovedmålsettinger	<u>5</u>
3.3 Delmålsettinger	<u>5</u>
4 Sør-Aurdal kommune sitt ståsted	<u>7</u>
5 Langsiktig del / samfunnsdelen	<u>8</u>
5.1 Eksisterende planer	<u>8</u>
5.2 Videre arbeid	<u>9</u>
6 Arealdelen	<u>9</u>
6.1 Arealdelen – plankart og bestemmelser	<u>9</u>
6.2 Kommunale retningslinjer for arealplanleggingen	<u>9</u>
6.3 Plan- og bygningsloven	<u>9</u>
6.4 Forskrift om konsekvensutredninger	<u>9</u>
6.5 Status for gjeldene arealdel	<u>9</u>
6.6 Utfordringer og vurderinger knyttet til revisjon av arealdelen	<u>9</u>
7 Planprosess og medvirkning	<u>9</u>
7.1 Organisering	<u>9</u>
7.2 Medvirkning	<u>9</u>
7.3 Innspill i planprosessen	<u>9</u>
7.4 Krav til forslag om arealbruksendring	<u>9</u>
8 Framdriftsplan for kommuneplanarbeidet	<u>9</u>

1 Innledning

Sør-Aurdal kommune skal nå sette i gang et arbeid med kommuneplanen. Det betyr at gjeldende arealdel skal revideres, og at det skal utarbeides en ”samfunnsdel” – dvs. overordnet del med et langsiktig perspektiv.

Planarbeidet skal skje etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Nytt i denne sammenheng er forskriften om konsekvensutredninger som trådte i kraft 10.04.05, og som krever at kommunen skal utarbeide planprogram for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Det dokumentet som nå fremmes er ment å være både et planprogram i henhold til den nye forskriften og en orientering om den forestående planprosess for det samlede kommuneplanarbeidet. Planprogrammet har vært lagt ut til offentlig ettersyn, og aktuelle endringer er innarbeidet i det forslaget som forelegges kommunestyret til godkjenning.

Hensikten med kommuneplanarbeidet er å fastsette tidsaktuelle mål og overordnede retningslinjer for den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen i kommunen de neste 12 årene. Målsettingen er å gjennomføre planprosessen fra planprogram til ferdig kommuneplan for Sør-Aurdal i perioden mai 2006 til september 2007.

2. Om kommuneplan og planprogram

2.1 Kommuneplanen

Kommunene skal føre en løpende planlegging for å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling innenfor sine områder. Kommuneplanen skal legges til grunn ved videre planlegging, forvaltning og utbygging i kommunen. Minst en gang hver valgperiode skal kommunestyret gå gjennom planen og eventuelt gjøre nødvendige endringer.

Kommuneplanen består av en langsiktig del og en kortsiktig del. Den langsiktige delen består av en samfunnsdel og en arealdel. Sør-Aurdal kommune har ingen samfunnsdel etter at arbeidet ”havarete” i 1996 og denne må nå lages på nytt. Arealdelen fra 1992 – 95 har vært forlenget til nå og denne er nå gjenstand for rullering. Den kortsiktige delen av kommuneplanen utgjøres av økonomiplanen og denne skal ikke med i denne prosessen.

Bryter kommunen for mye med sentrale/regionale retningslinjer kan nabokommuner, fylkeskommunen (FK), fylkesmannen (FM), statens vegvesen (SVV) og andre statlige instanser komme med innsigelse til forslag til

kommuneplanens arealdel. Kommunen risikerer da å måtte ”gå en ny runde” med disse organene før planen kan godkjennes.

2.2 Planprogrammet

Stortinget vedtok i 2004 endringer i plan- og bygningsloven vedr.

Konsekvensutredninger, og tilhørende ny Forskrift (T-1446) ble godkjent ved Kgl.res. 01.04.05.. Forskriften gjelder for kommuneplanens arealdel der det angis nye områder for utbyggingsformål. Hensikten er å sikre at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer eller tiltak. Dette skal blant annet gjøres gjennom et planprogram.

Planprogrammet er det første lovpålagte dokument i planarbeidet og skal ligge til grunn for utarbeidelse av planforslaget. Programmet skal ideelt sett avklare rammer og premisser og klargjøre formålet med kommuneplanarbeidet. Det skal beskrive hvilke utbyggingsstrategier og alternativer som vil bli vurdert og antatte problemstillinger som vil bli belyst. Planprogrammet skal også angi hvilke utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.

Det er imidlertid begrenset hvor mye som kan avklares i løpet av den korte tiden arbeidet med planprogrammet pågår. I praksis vil derfor planprogrammet i stor grad reise problemstillingene, mens problemløsningen vil skje i løpet av planprosessen og komme til syne i den ferdige planen.

Sør-Aurdal kommune har også inkludert tema som ikke angår arealdelen og arealbruksendringer i forslag til planprogram: Dette fordi kommunen skal utarbeide samfunnsdelen av kommuneplanen samtidig, og det bør være nær sammenheng mellom disse delene av kommuneplanen.

3 Kommuneplanen – visjon og målsettinger.

Kommuneplanen skal være en overordnet plan. Det betyr at en bør være relativt kortfattet og konsentrere seg om hovedtrekk i utviklingen. Detaljerte anvisninger for gjennomføring av tiltak må skje gjennom de årlige behandlingene av økonomiplan og årsbudsjett. Behandlingen av årsmeldinger og regnskap skal danne grunnlag for jevnlig rulleringer av kommuneplanen.

Det kan være hensiktsmessig å bygge opp et hierarki av visjoner og målsettinger, som skal ligge til grunn for alt det videre arbeidet med kommuneplanen. Det kan også være aktuelt å arrangere en visjonskonkurranse for å få fram en kort og fengende visjon for kommunen. Temakapitlene kan dermed konsentreres om å gi

praktiske retningslinjer for daglig arbeid i kommunen, eventuelt å drøfte nødvendige presiseringer av målsettingene.

Som utgangspunkt for en diskusjon gjengis visjon og hovedmålsetting som en kom fram til gjennom arbeidet med kommuneplanen i 1995/96 og delmålsettinger som stort sett er utdrag fra ulike planer satt sammen under lederkurs i vinter:

3.1 Visjon

Sør-Aurdal skal være en kommune der den enkelte innbygger sikres en god livskvalitet i alle faser av livet, med omsorg og ansvar for hverandre, for miljøet og for naturressursene.

3.2 Hovedmålsettinger

I samarbeid med næringsliv, frivillige lag, organisasjoner o.l. skal Sør-Aurdal kommune videreutvikle sine lokalsamfunn med Bagn som det funksjonelle kommunesenteret. Med de tilgjengelige ressurser skal kommunen gi det eksisterende næringsliv så gode rammebetingelser som mulig, samtidig som det samarbeides på alle plan (fylke, region) for å stimulere til utvidelser og nyetableringer.

Arbeid og bolig vil fortsatt være de viktigste forutsetninger for trivsel i Sør-Aurdal. Folk må i størst mulig grad få bo der de vil, og være sikre på at kommunal service når fram uavhengig av bosted, kjønn og alder. Kommunesenteret skal ha sentrale funksjoner, med livskraftige bygder med mest mulig service også lokalt.

3.3 Delmålsettinger

Hele organisasjonen

- ◆ *Kommunen skal gi best mulig tjenestetilbud i dialog med brukerne ved:*
 - *Godt kvalifisert og effektivt personale som er tilfreds med sitt arbeid og sin arbeidsplass.*
 - *Enkel, effektiv, fleksibel og samstemt organisasjon.*
 - *Fokus på service og kvalitet.*
- ◆ *Kommunen skal være forberedt på å kunne håndtere kriser for å verne om liv og helse.*

Næring, utbygging, samferdsel og arealbruk

- ◆ *Kommunen skal legge forholdene til rette for utvikling og vekst innen eksisterende og ny virksomhet til beste for innbyggerne og samfunnets behov.*
- ◆ *Kommunal utbygging skal legge vekt på langsiktighet og økonomisk drift.*
- ◆ *Kommunen skal arbeide aktivt for å påskynde utbedring av riks- og fylkesveger. Egne ressurser samles for best mulig utvikling i de enkelte bygder der folk bor.*
- ◆ *Arealressursene skal forvaltes slik at inntjeningen kan øke innenfor et vidt spekter av aktiviteter med basis i en bærekraftig utvikling. Dyrka jord, også tidligere brukt jordbruksareal og produktiv skog skal sikres som produksjonsgrunnlag for framtidig landbruk. Arealene skal brukes uten å forbrukes, det biologiske mangfoldet og befolkningens tilgang til friluftsområder skal sikres.*
- ◆ *Landbruksplanen for Sør-Aurdal kommune legges til grunn for de fleste landbruksspørsmål i kommunen.*

Skole, barnehage og kultur

- ◆ *Elevene i Sør-Aurdal kommune skal møte et godt skulemiljø som gir læring for alle.*
- ◆ *Barnehagene i Sør-Aurdal skal være en kraftfull utviklingsarena for barn og voksne som arbeider og oppholder seg der.*
- ◆ *Kommunen skal gjennom et godt samarbeid med, næringsliv, lag og foreninger utvikle et allsidig kulturliv, og gi mulighet for idrettslig aktivitet der innbyggerene bor.*

Helse, omsorg og forebyggende tiltak

- ◆ *Kommunen skal ha et kvalitativt og desentralisert godt helse- og sosialtilbud, innenfor de lover og regler som til enhver tid gjelder.*
- ◆ *Kommunen skal sette brukeren i sentrum. Tjenesten skal være preget av tverrfaglig samarbeid med kvalifisert personale, og godt arbeidsmiljø.*
- ◆ *Tjenestetilbudet skal være fleksibelt etter skiftende behov og ressursrammer.*
- ◆ *Forebygge sykdommer og sosiale problemer i befolkningen med fokus på barn og unge.*

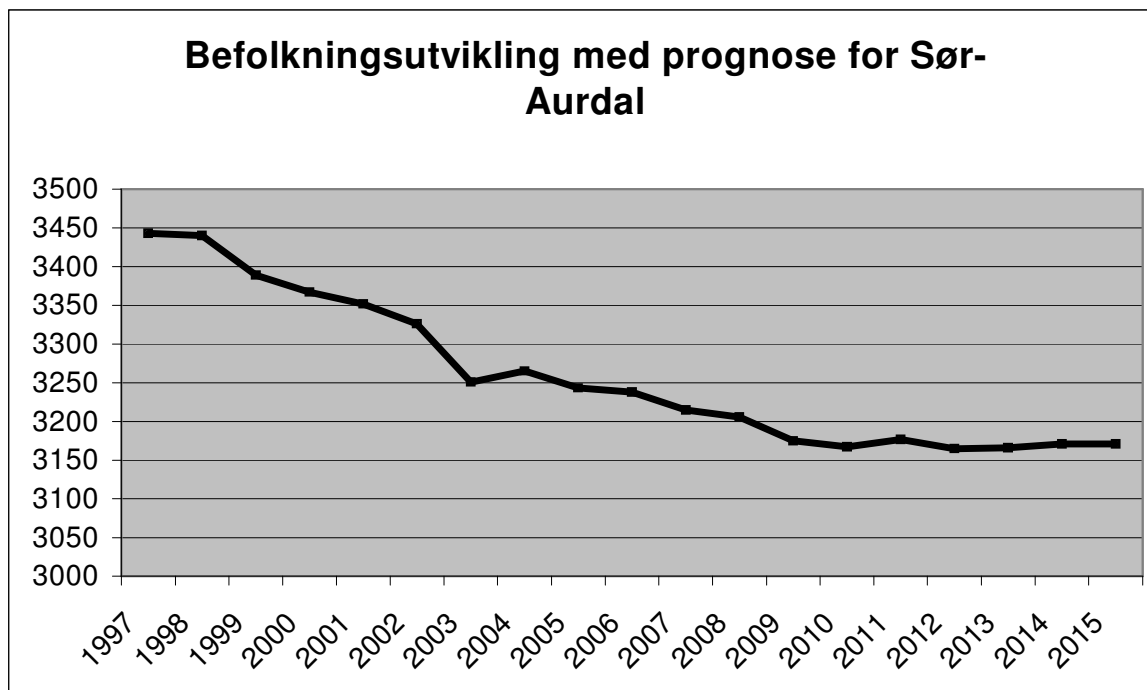
Interkommunalt samarbeid

- ◆ *Ved fellesløsninger skal en oppnå:*
 - ◆ *Bedre tjenestekvalitet og/eller økonomiske innsparinger.*
 - ◆ *Redusert sårbarhet.*
- ◆ *Styringsorgan som er enkle, oversiktlige og effektive.*

4 Sør-Aurdal kommune sitt ståsted

Sør-Aurdal kommune er som mange distriktskommuner, preget av store arealer og naturressurser men med en spredt og minkende befolkning. På 1950-tallet var folketallet over 4.000, mens tallet pr 31.12.05 var 3.243. Aldersfordelingen er ugunstig i forhold til landsgjennomsnittet. En vesentlig forklaringsfaktor er den store utflyttingen i 1950- og 60-årene, som senere har medført at den naturlige folketilveksten (antall fødte – antall døde) har vært negativ. Siden 1970 har innflytting og utflytting vært nær i balanse. Framskrivinger av folketallet lages i flere varianter, med ulike forutsetninger. Gjennomgående viser tallene en fortsatt nedgang, men en stabilisering fra år 2010.

Som en følge av den spredte bosettingen, er det etter hvert bygd ut en omfattende infrastruktur i kommunen. Vegnettet er omfattende, med store vedlikeholdsproblemer for alle typer av veger. Boligbyggingen har avtatt de senere årene, mens hyttebyggingen er på full fart opp igjen. Det er viktig at kommunen som planmyndighet har en bevisst holdning til forvaltningen av naturressursene når en har en så stor aktivitet rundt hyttebygging og bruk av hytter. Kommunens tjenestetilbud til innbyggerne er stadig bygget ut og fornyet, og har i dag en gjennomgående god standard. Et desentralisert utbygging har vært målsettingen, og innenfor de rammer kommunen har å forholde seg til så har en lykkes godt med dette.

5 Langsiktig del / samfunnsdelen

5.1 Eksisterende planer

Som før nevnt har ikke kommunen hatt en samlet kommuneplan. Det foreligger likevel en rekke temaplaner, oftest initiert fra sentrale sektormyndigheter, som delvis har dekket behovet for overordnede planer. Alle disse planene er godkjent av kommunestyret og det nevnes følgende eksisterende planer:

- Kommuneplanforslag fra 1996 (forslaget ble vedtatt utlagt til offentlig høring, men ikke vedtatt).
- Personalpolitiske retningslinjer,
- Plan for kommunal kriseledelse,
- Administrasjonsplan,
- Trafikksikkerhetsplan,
- Helhetlig plan for arbeidet med flyktninger i Sør-Aurdal kommune,
- Plan for kvalitetsutvikling for skolene i Sør-Aurdal,
- Felles plan for barnehagene i Valdres,
- Kulturmeldingen
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet,
- Plan for helse- og sosialtjenesten,
- Plan for psykisk helsearbeid,
- Rehabiliteringsplan,
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan,
- Landbruksplan,
- Næringsplan,
- Rammeplan for vannforsyning,
- Rammeplan for avløp.

Kommuneplanens arealdel omtales i eget kapittel. Kanskje finnes det også flere planer eller prinsipielle saker der det foreligger vedtak i kommunestyret. Disse planene har sine egne målsettinger, og fungerer som retningsgivende for det daglige arbeidet i kommunale organer.

5.2 Videre arbeid

De eksisterende planene vil utgjøre en viktig del av grunnlaget for kommuneplanens samfunnsdel. Det er ikke nødvendig, og heller ikke tid til, å gjennomføre en fullstendig rullering av disse planene. Men planene bør gjennomgås, oppdateres og eventuelt justeres slik at de til sammen utgjør en helhet, basert på en felles målsetting for kommunens virksomhet.

Sør-Aurdal kommune har i de senere årene satset mye på en opprusting av lokaler innen helse, sosial og undervisning. Dette skulle være et godt grunnlag for at kommunen kan yte gode tjenester til befolkningen. En vil også påstå at kommunens tjenestetilbud i dag er relativt godt, men selvsagt kan ting utvikles og gjøres bedre.

Det videre arbeidet vil i hovedsak gå ut på å komme fram til retningslinjer for det daglige arbeidet, slik at en kan bidra til å realisere målsettingene. Disse retningslinjene må bygge på realistiske forutsetninger, bl.a når det gjelder økonomi. Det skal være lov å ha visjoner for framtida, men det har liten hensikt å bruke kommuneplanen til å fremme forslag om en rekke ”luftslott”.

I arbeidet videre er det noen **hovedutfordringer** som også sier noe om begrensningene for mulighetene framover (hentet fra kommunens årsmelding for 2004):

- Økonomistyring og tilpasning av driftsnivået til de løpende inntektene er fortsatt en av de mest arbeidskrevende og mest kompliserte utfordringene kommunen står overfor. I denne sammenheng er det avgjørende at ikke bare administrasjonen, men også det politiske nivå arbeider målrettet mot et bedre tilpasset driftsnivå for å oppnå bedre handlefrihet i årene framover.
- Regionalt samarbeid, både innen regionen som helhet og mellom et mindre antall kommuner, kan i enkelte tilfelle gi gevinster – ikke nødvendigvis økonomisk i særlig grad, men kanskje like gjerne faglig og kvalitativt.
- Oppfølging av de sentrale myndigheters skiftende pålegg og forventninger til den offentlige tjenesteytingen er også en betydelig utfordring i forhold til den daglige drift, og dette legger ofte føringer for den lokale planleggingen og ressursutnytingen.

6 Arealdelen

Formålet med kommuneplanens arealdel er bl.a. å sørge for at planlegging og gjennomføring av tiltak skjer innenfor en helhetlig ramme. Den skal ta utgangspunkt i gjeldende kommuneplan, gjeldende retningslinjer, og samtidig legge til grunn nasjonale og regionale retningslinjer for arealpolitikken.

6.1 Arealdelen – plankart og bestemmelser.

Kommuneplanens arealdel (omtales heretter som arealdelen) består av plankart og bestemmelser. Plankartet viser forskjellige arealbrukskategorier, og bestemmelsene utfyller og utdyper det som er angitt i plankartet. Plankartet og bestemmelsene er juridisk bindende. I områder som avsettes til byggeområder i kommuneplanen kan det være aktuelt å kreve reguleringsplan før byggetiltak tillates. En reguleringsplan vil være langt mer detaljert enn kommuneplanen, og den vil også ha strengere krav til høring av berørte parter.

6.2 Kommunale retningslinjer for arealplanleggingen.

Kommunen kan i tillegg til plankart og bestemmelser i kommuneplanen, vedta retningslinjer i kommuneplanen for sin behandling av detaljplaner og enkeltsaker. I arealdelen vil det bli særlig viktig å vurdere hytteområdene og eventuelt nye områder for slik utbygging, samt boligutbygging i LNF-B områdene. Det er viktig at kommunene legger opp til at prinsipielle holdninger til fritidsboliger diskuteres tidlig i planprosessene, og at det trekkes opp rammer som gir signaler til grunneiere og andre interessenter.

6.3 Plan- og bygningsloven

I plan- og bygningsloven kap. VI finner vi bestemmelser om kommuneplanlegging. Det framgår av §20-1 at det i hver kommune skal utarbeides en kommuneplan, denne skal bl.a. inneholde "...en arealdel for forvaltningen av arealer og andre naturressurser". Arealdelen er juridisk bindende og skal være et forutsigbart dokument for all arealdisponering i kommunen. Av §20-4 framgår det hvilke forskjellige formål og bestemmelser som kan angis i arealdelen.

6.4 Forskrift om konsekvensutredninger

I henhold til forskrift om konsekvensutredninger skal det gjøres vurderinger av konsekvenser for alle nye byggeområder som avsettes kommuneplanens arealdel. Formålet med å vurdere konsekvensene er å sikre at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning når det tas stilling til om planer kan gjennomføres. Det er viktig at vesentlige virkninger for miljø, naturressurser og samfunn blir integrert i planleggingen på linje med tekniske og økonomiske forhold. Vurderingen av konsekvenser skal gi et bedre beslutningsgrunnlag når det skal tas stilling til om, og på hvilket grunnlag, tiltaket skal gjennomføres. Det er samtidig et ønske om at man skal få bedre kunnskap om virkningene av tiltaket.

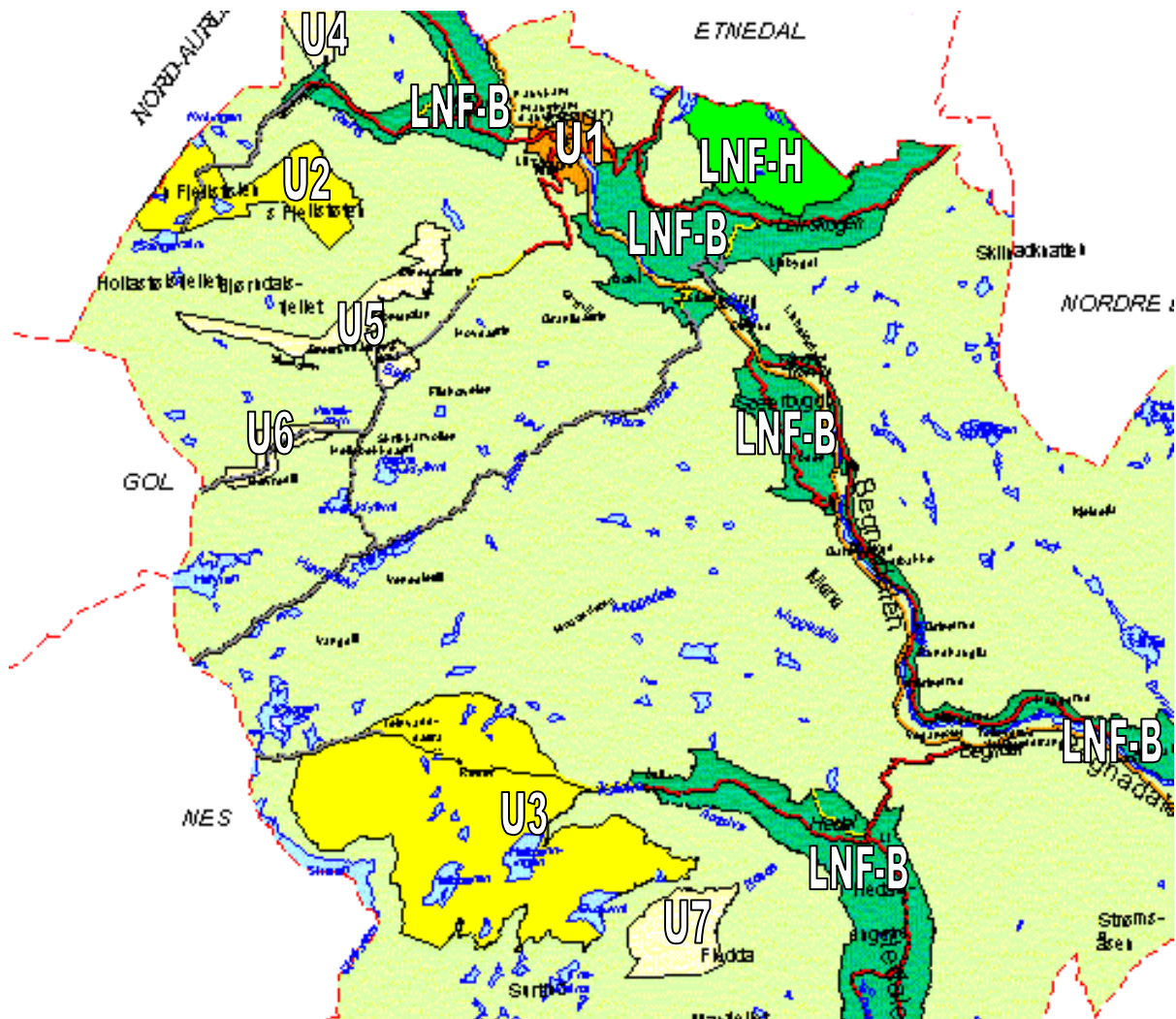
Kommunen er ansvarlig myndighet. I konsekvensutredningene skal man blant annet vurdere følgende forhold:

- Relevante kommunale, fylkeskommunale og statlige planer
- Kulturminner og kulturlandskap
- Jord- og skogressurser
- Biologisk mangfold
- Friluftsliv
- Helse- og miljø forhold
- Transport
- Lokale og regionale virkninger i forhold til næringsliv og bosetting
- Aktuelle rikspolitiske retningslinjer.

6.5 Status for gjeldene arealdel

Gjeldende arealdel ble vedtatt av kommunestyret 19.12.1991. Denne planen gjelder inntil ny kommuneplan er vedtatt og godkjent.

Mens arbeidet med en ny kommuneplan pågår bør søknader om større dispensasjoner fra gjeldende arealdel, kommunedelplaner og detaljplaner vente til kommuneplanen er ferdig.

Hovedtrekk i gjeldende arealdel.

Plankartet inneholder sju områder avsatt til ulike utbyggingsformål, i tillegg er det brukt ulike betegnelser på LNF-områder (landbruk-, natur- og friluftsområder), og det er markert områder vernet etter naturvernloven og områder som kommer inn under varig verna vassdrag. Arealdelen inneholder i tillegg til kartet også noen utfyllende bestemmelser. Kort oppsummert er arealdisponeringen som følger:

Landbruk-, Natur- og Friluftsområder (LNF-områder): Det aller meste av plankartet er grønt, noe som indikerer at det er et LNF-område. Her er det ikke tillatt med annet enn tradisjonelt landbruk og friluftslivsaktiviteter.

Arealer til boligformål: Det er avsatt fire områder som arealer til spredt boligbebyggelse og ervervsbebyggelse: Østsiden av Begnadalen med Leirskogen, vestsiden av Begnadalen, Reinli og Hedalen. I tillegg er området på og rundt Bagn satt av som et utbyggingsområde med krav om reguleringsplan.

Areal for fritidsbebyggelse: Seks områder er avsatt med formål fritidsbebyggelse, innenfor disse er det igjen krav om kommunedelplan eller reguleringsplan. Store deler av disse arealene er ferdig planlagt. Et område på Leirskogen er LNF-H område der det er mulighet for utbygging av fritidsbebyggelse med krav om reguleringsplan.

Næringsarealer: Kommunen har ledige næringsarealer i hovedsak på Begna industriområde. Slik situasjonen er i dag er det ikke stor etterspørsel i forhold til etablering av virksomheter på disse arealene.

Andre arealbrukskategorier: Områdene i Vassfaret og Vidalen som er vernet i medhold av naturvernloven, samt nedbørsområdene for de varig verna vassdraga i kommunen er markert i plankartet.

6.6 utfordringer og vurderinger knyttet til revisjon av arealdelen

I denne avsluttende utgaven av planprogrammet er diskusjonen av enkelte tema om revisjon av arealdelen ført fram til diskusjonen av innkomne høringsuttalelser i formannskapetets møte den 3. oktober 06. Det betyr at drøftingene vil fortsette i den videre prosessen, og etter hvert som innspill mottas bl.a. i bygdemøtene. Gjennom utredninger og bedre datamateriell kan det også komme fram et bedre grunnlag for å fatte de nødvendige beslutninger.

Arealer for hyttebygging. De områdene som i gjeldene plan er avsatt til utbyggingsområder for hytter er nå i stor grad tatt i bruk. Et viktig spørsmål i arbeidet med ny kommuneplan er knyttet til i hvilken grad man skal avsette nye områder til hytteutbygging, og ikke minst prinsipper for lokalisering av disse områdene.

Opprydding i gamle planer og tomter:

- ◆ Gamle tomtedelingsplaner og disposisjonsplaner oppheves.
- ◆ Gamle, ubebygde hyttetomter som ligger nærmere vassdrag enn 50 m eller over 1000 m.o.h. skal nektes bebygges.
- ◆ Eksisterende bygninger av alle slag i samme område tillates ikke utvidet i areal eller høyde.
- ◆ De byggeområdene som er avsatt i gjeldende arealdel eller kommunedelplaner, men hvor det ikke er levert regulerings-, bebyggelses- eller illustrasjonsplan innen 01.03.07 blir tatt ut av planen.
- ◆ Mulighetene for å innføre tidsbegrensning på nye og eksisterende reguleringsplaner undersøkes.

I denne sammenheng bør det lages en oversikt over utbyggingsstatus i de godkjente hytteplanene, og om mulig få fram hvor mange tomter som faktisk er disponible for salg.

Inngrepsfrie områder:

I nesten hele kommunen er det et omfattende vegnett og det er fra fylkesmannen presisert at gjenværende Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON-områder) ikke skal reduseres og det varsles innsigelse dersom dette ikke følges opp.

De største inngrepsfrie naturområdene (> 1 km fra inngrep) er i Hedalsfjella fra Helsern til Manfjellet og Bogen – Storrustefjell. Videre Skellingshovde, Bjødalsfjellet, Rabalsfjellet, Brøtaseterhøgda og en del mindre områder.

Under utarbeidelsen av kommunedelplan for Teinevassåsen ble det vedtatt at utbyggingsområdene ikke skulle legges mer enn 200 m fra eksisterende veg. Det viste seg at det likevel var rikelig med skikket areal innenfor disse sonene. Formannskapet foreslår at dette prinsippet i hovedsak skal videreføres i hele den nye arealdelen.

Andre spørsmål om hyttebygging:

- ◆ Det skal tas klare naturhensyn med hensyn til biologisk mangfold og friluftsområder i planlegging av nye områder. Det skal ikke bygges høyere enn 1000 m.o.h. eller nærmere vassdrag enn 100 m.
- ◆ Det skal som hovedregel ikke bygges hytter nærmere sætre/sætervoller enn 200 m. (som registrert i økonomisk kartverk fra 1972).
- ◆ Utbyggingsomfanget skal fastlegges allerede i kommuneplanen.
- ◆ Nye utbyggingsområder for hytter bør fortrinnsvis legges til andre eiendommer enn i forrige kommuneplanperiode.
- ◆ Undersøkelsesplikten i forhold til kulturminner legges som i dag til regulerings- eller bebyggelsesplanprosessen.
- ◆ Detaljspørsmål i *Veileder i generelle reguleringsbestemmelser for hytteområder* fra 2001 tas opp i selve planarbeidet og innarbeides i arealdelen.
- ◆ Det skal utarbeides retningslinjer for avløpsløsninger i hytteområder av ulik standard (både nye og gamle, spredt og tett) til arealdelen.

Sentrumsområder. Det er utarbeidet reguleringsplaner for boligfelt i alle grendene i kommunen, og det er også opparbeidet og klargjort tomter i alle felt. Et spørsmål knyttet til den nye kommuneplanen vil være utnyttelse av sentrumsområdene, særlig Bagn, og eventuelt nye områder for boligfelt. Egen kommunedelplan for Bagn kan være aktuelt.

Næringsvirksomhet. Med næringsvirksomhet tenker en her begrepet brukt i vid betydning. Kommunen må sørge for å kunne tilby arealer til tradisjonell næringsvirksomhet som industri, forretning osv. Utmarksnæring knyttet til turisme, jakt/fiske og andre naturkvaliteter, kultur, landbruk osv har også et uutnyttet potensiale som kan skape arbeidsplasser og aktiviteter i kommunen. Utvikling av reiselivet krever også et langsiktig perspektiv i forhold til arealdisponering. Hytte/fritidsbebyggelse er en del av dette, men også annen næringsvirksomhet knyttet til reiselivet bør være et tema i arealdelen.

- ◆ Småkraftverk og arealer for massetak er også en type næring som bør være et tema ved revisjonen av arealdelen.
- ◆ Industriareal til for eksempel opparbeiding av flis til bioenergi bør avsettes også andre steder enn på Begna, men for slike tiltak må det også kunne dispenseres fra arealdelen når behov måtte dukke opp.

- ◆ Det utredes inntil 2 områder i kommunen hvor det kan åpnes for lovlig kjøring med terrengkjøretøyer sommer og vinter. Kjøringen bør organiseres som næringsvirksomhet. Det skal ellers i kommunen føres en svært streng praksis på å gi tillatelser og dispensasjoner for motorferdsel i utmark.

Spredt boligbygging. I tillegg til å kunne tilby boligtomter i opparbeidede boligfelt er det viktig å legge til rette for spredt boligbygging i de deler av kommunen som har fast bosetting. Størstedelen av boligbyggingen i kommunen har de siste årene skjedd spredt på tross av kommunale boligfelt i alle bygder.

- ◆ Grensene for dagens LNF-B-områder bør gjennomgås og det må fastsettes et antall boliger i hver sone i planperioden.
- ◆ Bolig- og ervervsbebyggelse skal ikke oppføres i 50-metersbeltet for vassdrag og det skal være en streng holdning til å gi dispensasjoner for inngrep i strandsona.

Hensyn til landbruk, friluftsliv, natur, miljø, kulturminner osv. Ved utlegging av områder til ulike utbyggingsformål er det viktig å vurdere konsekvensene av dette opp mot andre interesser. Landbruk, friluftsliv, vilt, fisk, andre naturverdier og kulturminner er eksempler på slike interesser som må tas med i arbeidet med arealdelen.

Kommunens landbruksplan gir viktige premisser for arbeidet med arealdelen.

Vassdrag og strandsoner. I gjeldende arealplan er byggegrensen til vassdrag 50 meter (elver, bekker og innsjøer som har kontinuerlig tilløp).

- ◆ Nye hytteområder ikke skal lokaliseres i 100-metersbeltet langs vassdrag eller i områder med høy verdi for biologisk mangfold.
- ◆ Områder for verna vassdrag skal avmerkes på plankartet og det foretas en soneinndeling av vassdragene med tanke på for eksempel småkraftutbygging og verneverdier.
- ◆ Det avklares om Buvassfaret på østsiden av Begna faktisk er omfattet av varig vern eller ikke.
- ◆ Nødvendige installasjoner for småkraftverk må kunne lokaliseres i strandsona, men byggearbeidene her skal minimaliseres og grøftetraséene skal om mulig trekkes bort fra elve/bekkekantene og graves ned på mark som vil gro til med vegetasjon.
- ◆ Vassdragene behandles spesielt i kommuneplanen slik at verneplaner, småkraftverk og andre forhold kommer med.

Vegspørsmål: Kommuneplanens arealdel bør inneholde noe om veger: E 16 gjennom kommunen, fylkesveger, kommunale veger, trafikksikkerhet og avkjørselsplan.

7 Planprosess og medvirkning

7.1 Organisering

Det er kommunestyret som har ansvaret for kommuneplanarbeidet, og som skal gjøre de endelige vedtak om godkjenning av planprogram og kommuneplan, mens formannskapet er kommuneplanutvalg og leder arbeidet med kommuneplanen i nært samarbeid med administrasjonen.

7.2 Medvirkning

Det legges opp til en planprosess som skal sikre god lokal medvirkning. Kommunens internettsider vil bli brukt aktivt for å informere om arbeidet med kommuneplanen, og arbeidet vil også bli kunngjort på vanlig måte i avisa "Valdres". Både planprogrammet og kommuneplanen vil bli sendt ut på offentlig ettersyn, der både offentlige instanser, lag/organisasjoner og privatpersoner blir invitert til å komme med innspill til planen. Videre ser en for seg at det tidlig i planprosessen blir arrangert grendemøter med mulighet for både å gi informasjon og motta innspill. Grunneierorganisasjoner involveres tidlig i prosessen sammen med politiske utvalg. Kommunen vil også delta på arealplanmøter som arrangeres av Fylkeskommunen, og i den grad det synes nødvendig vil en forsøke å få til arbeidsmøter med ulike offentlige og private instanser.

7.3 Innspill i planprosessen

Alle som ønsker det kan komme med innspill til planprogrammet mens det ligger til offentlig ettersyn/høring. Det gjelder både privatpersoner, firmaer, interesseorganisasjoner, offentlige instanser og lag og foreninger. Når det gjelder selve kommuneplanen kan innspill komme i tilknytning til annonsering av oppstart, i forbindelse med grendemøter og fram mot utlegging til offentlig ettersyn. Etter at planforslag er lagt ut til offentlig ettersyn kan det også komme innspill, men påvirkningsmulighetene avtar reelt utover i planprosessen.

7.4 Krav til forslag om arealbruksendring

Kommuneplanens arealdel skal alltid behandles etter Forskrift om konsekvensutredninger (FOR KU), jfr. dennes § 2. Dette innebærer at innspill til arealbruksendringer må utredes i samsvar med dette.

Kommunen kan bl.a. stille følgende krav til dokumentasjon som skal legges ved forslag om utbyggingsområde:

- ◆ Det må vises på kart hvor det ønskede byggeområdet ligger.
- ◆ Innspillet må si noe om hvor stort og hvor egnet området er.
- ◆ Innspillet må vise på kart hvilke type areal som blir berørt.
- ◆ Det må gå fram hva ulike deler av området blir brukt til i dag.
- ◆ Kulturminner og biologisk mangfold skal beskrives.
- ◆ Hvilken virkning vil forslaget ha på grønnstruktur, friluftaktiviteter og vassdrag i nærområdet.
- ◆ Det må foreligge en enkel risiko- og sårbarhetsanalyse med hensyn til flom- og rasfare i området.
- ◆ Det må foreligge hvordan atkomsten til området er tenkt.
- ◆ Det må gjøres rede for hvordan vann- og avløpsforholdene til byggeområdet tenkes løst.
- ◆ Som regel vil ikke enkelteierdommer utgjøre naturlige plangrenser.
Grunneiersamarbeid bør derfor være et grunnlag for planprosessen og der det er flere grunneiere involvert bør det inngås samarbeidsavtaler før utbygging.

Det er en forutsetning for Sør-Aurdal kommune at forslagsstillere i hovedsak selv sørger for å utarbeide grunnlagsmateriale for konsekvensutredning. Selve konsekvensutredningen vil foregå parallelt med planarbeidet, og etter et eget program som kunngjøres.

8 Framdriftsplan for kommuneplanarbeidet

Tid	Planprogram	Samfunnsdel	Arealdelen
Juni 06 –aug 06	Forslag til planprogram behandles i K-styret og legges ut til offentlig høring til 10. sep.	Varsel oppstart for samfunnsdelen	Varsel oppstart for arealdelen.
Sep 06- Nov 06	Avholde møter med fylkeskommunale og statlige etater. Vedta planprogram i K-styret (19.10.06)	Avholde møter med fylkeskommunale- og statlige etater. Arrangere grendemøter, involvere lag og organisasjoner	Avholde møter med fylkeskommunale- og statlige etater. Arrangere grendemøter, involvere lag og organisasjoner
Des 06		Frist for innspill Utarbeide forslag til langsiktig del	Frist for innspill. Foreløpig vurdering av opplegg for konsekvensutredning
Jan 07 -Feb 07		Vedta forslag til samfunnsdelen. Høring og offentlig ettersyn	Bearbeide innkomne forslag. Utarbeide forslag til arealdel. Møter med andre myndigheter
Mar 07		Kommunestyret vedtar samfunnsdelen av kommuneplanen	
Apr 07 -Mai 07			Vedta forslag til kommuneplanens arealdel. Høring og offentlig ettersyn
Jun 07 -Aug 07			Bearbeide planen etter høringen
Sent Aug 07			Kommunestyret vedtar kommuneplanens arealdel

Notater:

Nyttige adresser:

Sør-Aurdal kommune, Planstaben, 2930 Bagn

Ordfører	Knut Torgersen	tlf 613 48 508
Kst.rådmann	Erland Odden	613 48 511
Plansjef	Ola Næss	613 48 530
Planlegger	Erling Aas	613 48 535
Plan- og miljøkons.	Dag A. Klæboe	613 48 538

Sentralbord	613 48 500
Telefax	613 48 501

Følg ellers med på kommunen sine hjemmesider:

www.sor-aurdal.kommune.no

Her finnes også kart over hele kommunen i alle målestokker og gode flybilder over deler av kommunen.

